

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

Державний методичний центр навчальних закладів
культури і мистецтв

**СЦЕНАРНА МАЙСТЕРНІСТЬ
ЗА МОДУЛЬНО-РЕЙТИНГОВОЮ
ОЦІНКОЮ ЗНАНЬ**

Програма
для вищих навчальних закладів культури і мистецтв
I-II рівнів акредитації

Спеціальність
“Народна художня творчість”
Спеціалізація
“Видовищно-театралізовані заходи”

Київ, 2008

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

Державний методичний центр навчальних закладів
культури і мистецтв

**СЦЕНАРНА МАЙСТЕРНІСТЬ
ЗА МОДУЛЬНО-РЕЙТИНГОВОЮ ОЦІНКОЮ ЗНАНЬ**

Програма
для вищих навчальних закладів культури і мистецтв
І–ІІ рівнів акредитації

Спеціальність
“Народна художня творчість“
Спеціалізація
“Видовищно-театралізовані заходи”

Київ, 2008

Видання здійснено на замовлення Державного методичного центру
навчальних закладів культури і мистецтв України

СЦЕНАРНА МАЙСТЕРНІСТЬ ЗА МОДУЛЬНО-РЕЙТИНГОВОЮ ОЦІНКОЮ ЗНАНЬ

Програма для вищих навчальних закладів культури і мистецтв
І–ІІ рівнів акредитації. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2008. – 44 с.

Укладачі:

Л. Л. Єрмольченко – відмінник освіти України,
директор Ніжинського училища культури і мистецтв
ім. Марії Заньковецької

Н. А. Сидоренко – викладач Ніжинського училища
культури і мистецтв ім. Марії Заньковецької

В. А. Толубко – старший викладач Державної академії
керівних кадрів культури і мистецтв

I. В. Горбова – викладач Київського обласного
училища культури і мистецтв

Рецензенти:

О. Й. Погребна

Редактор
Відповідальний
за випуск

Т. Ф. Стронько

Навчальне видання

Формат 60×84_{1/16}. Папір офсетний. Друк ризографічний.
Ум. друк. арк. 2,56. Наклад 100 прим.

ПП “НОВА КНИГА”, м. Вінниця, вул. Квятка, 20
Свідоцтво про внесення суб’єкта видавничої справи до Державного реєстру
видавців, виготовників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК №2646 від 11.10.2006 р.
Тел. (0432)52-34-80, 52-34-82 Факс 52-34-81
E-mail: info@novakniga.com.ua

© Державний методичний центр
навчальних закладів культури
і мистецтв України, 2008

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

На сучасному етапі духовного становлення українського народу особливе місце надається підготовці кадрів працівників культури, одним із завдань яких є створення сценаріїв для підготовки та втілення різних форм культурно-дозвіллової діяльності.

Дисципліна “Сценарна майстерність” тісно пов’язана з основними курсами “Режисура театралізованих заходів” та “Організація і методика культурно-дозвіллової діяльності” у системі підготовки спеціалістів “Організатор театралізованих народних свят і обрядів”.

Кожен студент має оволодіти знаннями з теоретичних основ предмета і практичними навичками щодо створення сценаріїв театралізованих заходів, що передбачають: ознайомлення з основними методами та принципами створення сценаріїв поетичних монтажів і композицій, усіх видів концертів, театралізованих композицій, художньо-публіцистичних вистав, театралізованих розважальних програм, народних обрядів, фольклорних та масових свят, інноваційних форм культурно-дозвіллової діяльності; засвоєння основних методів та принципів добору художнього матеріалу й обробки документального.

Запровадження модульно-рейтингової системи навчання дозволяє викладачу застосовувати проблемні методи та виховувати творче відношення до навчального процесу. Назва методу пов’язана з поняттям модуль (з лат. – міра, спосіб), що відповідає в педагогіці програмі навчання, має дидактичну мету, гнучкий зміст та методи. Кожен модуль з частиною загальної програми, що поділяється на менші розділи – блоки. Він включає навчальну інформацію з методичними вказівками щодо її опрацювання; пояснення до застосування обов’язкового та додаткового опрацювання.

Робоча навчальна програма розроблена на основі модульної і включає в себе дидактичні матеріали, а саме:

1. Форми оперативного контролю (тестовий контроль знань, “термінологічний розігрів”, фронтальне опитування тощо).
2. Форми проведення практичного заняття інтерактивного характеру (дискусії, інтелектуально-розвиваючі вправи, творчі завдання та ін.), які сприяють поглибленню теоретичних знань та формуванню практичних умінь.

3. Матеріали для самостійної підготовки до заняття дають можливість організувати самостійну пізнавальну діяльність студентів та їх практичну роботу в позанавчальний час.

Навчальний процес з дисципліни орієнтується на практичні заходи, що мають соціальну значимість для даного регіону.

Починаючи з I семестру студенти вивчають теорію, а з II по VI – набувають практичних навичок зі створення сценаріїв різних жанрів. На індивідуальних уроках студенти виконують практичні роботи – самостійне написання сценаріїв. Закічується вивчення предмета написанням сценарію масових свят.

Важливим в оволодінні курсу студентами є опора на знання матеріалу, власну практичну діяльність, накопичену в процесі відвідування установ культури.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

Модуль I. Теорія драми та особливості драматургії театралізованих масових форм

Вступ. Завдання курсу. Визначення предмета курсу та його взаємозв'язок з предметом “Режисура театралізованих заходів”. Драматургія – вид літератури. Специфіка драматургії. Драматична дія, сюжет, конфлікт, композиція – основа драматургічного твору. Основні жанри драматургії.

Специфічні особливості драматургії масових форм. Основні відомості про розвиток драматургії масових форм роботи. Відтворення їх загальних форм, закономірностей. Злободенність, актуальність, художньо-образна та документально-публіцистична основа сценарію. Використання художніх засобів виразності. Активізація учасників у заході. Синтетичний характер драматургії.

Сценарна композиція – основа проведення заходу. Поняття про сценарій. Ідейна позиція сценариста – важливий фактор сценарної творчості. Способи написання сценарію: авторський, компіляційний, змішаний. Різновиди сценаріїв за тематичними принципами, засобами виразності, розкриттям матеріалу. Літературний запис сценарію. Методичні вимоги до літературного сценарію.

Ідейно-тематична спрямованість сценарію. Поняття про тему як конкретну життєву проблему. Ідея – основна думка автора та його ставлення до визначеній проблеми. Громадянська позиція сценариста. Взаємозв'язок теми та ідеї. Необхідність конкретизації теми та ідеї.

Конфлікт. Особливості побудови конфлікту в сценаріях. Соціальна природа конфлікту у драмі, його типи і види. Причини виникнення колізій, перипетій, засоби вирішення конфлікту. Дія, вчинок, подія, подійний ряд. Своєрідність конфлікту драматургії масових форм роботи (полемічний, персоніфікований, внутрішній, відкритий).

Архітектоніка, композиція сценарію. Основні естетичні та психологочні закономірності композиції сценарію. Елементи композиції. Подібність і відмінність у композиції п'єси та сценарію масових форм.

Літературний сюжет. Поняття “сюжет”. Принципи побудови сюжету.

Сюжет і фабула (конкретизація та персоніфікація сюжету). Літературні прийоми побудови сюжету. Особливості побудови сюжету в сценаріях.

Сценарний хід як засіб організації матеріалу. Функції та прийоми сценарного ходу. Літературний хід – засіб відтворення матеріалу. Режисерський хід – засіб подання матеріалу.

Доцільність використання терміну “сценарно-режисерський хід”. Види сценарної роботи. Сценарний план. Літературний сценарій. Режисерський сценарій.

Використання основних жанрів мистецтва у сценаріях. Функціональне призначення засобів виразності у сценарії. Художнє слово в сценарії. Мова ведучих, вимоги до неї. Вимоги щодо добору жанрів мистецтв. Художньо-декоративне та світлозвукове вирішення сценарію. Наочні засоби виразності.

Принципи добору та обробки документального матеріалу. Документ, факт, інсценівка, художня обробка матеріалу. Види та форми документів. Виступ реальних герой у театралізованому заході.

Поєднання документальної публікації та емоційної образності – важливий принцип сценариста.

Театралізація. Історичні передумови виникнення театралізації. Театралізація – це організація матеріалу за законами драматургії. Засоби театралізації. Образність як естетична основа театралізації.

Інсценівка – переробка художнього матеріалу на драматургічну форму. Принципи переробки. Межі вимислу сценариста, самостійність його драматургічного мислення. Вимоги до літературного запису інсценівки.

Особливість ідейно-тематичного аналізу драматургії театралізованих масових форм. Схема аналізу:

- ідейно-тематична спрямованість сценарію;
- конкретна адреса – “прив’язка” сценарію;
- основні епізоди (подійний ряд);
- композиція сценарію;
- сценарно-сюжетний хід;
- дійові особи сценарію;
- засоби театралізації;

- наявність документального (фактичного) матеріалу, його обробка;
- використання засобів ідейно-емоційної виразності;
- літературний запис;
- висновки, пропозиції, зауваження.

Модуль II. Монтаж і композиція. Методика їх створення

Монтаж – основний метод створення сценарію. Монтаж як відображення авторської думки, система мислення у творчому процесі створення сценарію. Витоки використання монтажу в масових формах. Принципи та прийоми монтажу. Види монтажу. Композиція і специфіка її побудови (літературна, літературно-музична, поетична, театралізована). Принципи та прийоми побудови композиції. Формування композиції як нового літературного твору.

Модуль III. Драматургія концерту та його різновиди

Поняття про концерт. Джерела жанру. Класифікація концертів (збірний, тематичний, концерт-огляд, моноконцерт, сольний, ревю, лекція-концерт, концерт-вистава, мюзикл, театралізований). Специфіка побудови програми та сценаріїв концертів. Номер – основа концерту. Добір номерів та їх місце у сценарії та програмі. Вимоги до сценарію та програми, вимоги до номера в концерті. Жанрова природа номера. Розкриття в образній формі ідеї номера, виявлення виразних засобів.

Драматургія малих форм (скетч, інтермедія, мініатюра, реприза, сценка тощо). Зведення драматургії малих форм у єдиний сценарій.

Конферанс. Структура побудови конферансу. Вступ, діловий анонс, репризи, жарти, номер конферансу, заключне слово. Поняття “конферанс”. Роль конферансу в концерті. Добір матеріалу та вимоги до створення програми концерту, заснованого на конферансі. Види конферансу (солістичний, парний, естафетний, груповий, театралізований).

Театралізований концерт. Сюжетна основа концерту. Пошуки сценарно-сюжетного ходу. Добір номерів згідно з ідейно-тематичною спрямованістю. Епізод або блочна система побудови сценарію театралізованого концерту. Вимоги до створення сценарію театралізованого концерту.

Модуль IV. Вечори відпочинку і театралізовані розважальні програми

Загальні особливості драматургії вечорів відпочинку і театралізованих розважальних програм. Жанрові різновиди, специфіка написання сценаріїв (балів, карнавалів, вогників, посиденьок, вечорниць тощо). Структурні елементи вечорів відпочинку. Добір художнього та документального матеріалу.

Театралізовані розважальні програми, особливості їх драматургії. Актуальність тематики. Пошуки сюжету, сценарно-сюжетного ходу. Створення художніх образів. Добір сценарного матеріалу та формування епізодів. Виразні засоби. Літературний запис сценарію.

Модуль V. Театралізовані видовища (вистави)

Визначення театралізованих видовищ, вистав. Специфіка написання сценаріїв. Робота з художнім матеріалом. Створення художніх образів. Визначення ідейно-тематичної спрямованості, пошуки яскравого сюжету.

Жанрові різновиди: театралізована вистава, естрадний огляд, кафе-театр, політтеатр тощо. Використання різноманітних ідейно-емоційних виразних засобів.

Модуль VI. Художньо-публіцистична вистава

Генезис та специфіка створення сценаріїв художньо-публіцистичних вистав. Публіцистика – основа вистави. Проблеми позитивного та негативного у виставі. Обробка документального матеріалу. Формування проблеми та її вирішення. Стилістичні особливості у сценарії. Факт – задум – вирішення. Структура побудови сценарію. Добір ідейно-емоційних виразних засобів, побудова композиції сценарію та його літературна обробка.

Модуль VII. Драматургія народних обрядів

Традиції, звичаї та обряди, їх роль у розвитку народного мистецтва. Витоки фольклорної драматургії обряду різних регіонів України. Різновиди ритуальних дій в обряді. Добір художнього матеріалу.

Символіка обряду. Своєрідність побудови драматургії обряду.

Модуль VIII. Інноваційні форми масової роботи та особливості їх драматургії

Інноваційні форми масової роботи (асамблей, банки соціальних ідей, марафони, рекламне шоу тощо). Структурні елементи: дійова частина, тематична (театралізована, розважальна). Добір виразних засобів та своєрідність подачі їх у сценарії. Розробка окремих частин сценарію. Тривалість проведення інноваційних форм.

Особливість написання сценаріїв кожної з форм.

Модуль IX. Драматургія масового свята

Генезис та модифікація драматургії масових свят. Жанрові різновиди (державні, регіональні, професійні (трудові), свята за місцем проживання, календарні. Особливості драматургії кожного з різновидів. Основні складові частини масового свята, їх розробка. Своєрідність задуму сценарію театралізованого свята та створення розгорнутого плану. Комплексний характер масового свята. Активізація глядачів. Основні закони поєднання елементів масового свята в цілісну драматургію. Аналіз сценарію масових свят.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН МОДУЛЬНОЇ ПРОГРАМИ
ІІ КУРС, ІІІ СЕМЕСТР

Тематичний план модуля № 1.

Теорія драми і особливості драматургії масових форм

Назва розділу (модуля) теми (блоку)	Обсяг годин				Форми контролю знань	Оцінка в балах
	Всього	Індивідуальний	Практичні	Самостійна робота		
1	2	3	4	5	6	7
Блок 1. Основні етапи розвитку драматургії і теорії драми.						
1.1.1. Драматургія як вид літератури. Загальні особливості драматургії.	5		2	3	опитування	5
2.2.2. Специфічні особливості драматургії масових форм.	5		2	3	Поточний контроль, творчий практикум	5/5
Блок 2. Ідейно-художній та композиційний задум сценарної композиції, сценарію.						
1.2.1. Сценарна композиція – основа проведення заходу.	3		2	1	П.к. Творчий практикум	5/5
1.2.2. Ідейно-тематична спрямованість сценарію.	3		2	1	П.к. Творчий практикум	5/5
1.2.3. Конфлікт. Особливість побудови конфлікту в сценаріях.	3		2	1	Творчий практикум	5/5
1.2.4. Архітектоніка, композиція сценарію.	3		2	1	П.к. Творчий практикум	5/5

Блок 3. Технологія сценарної майстерності.						
1.3.1. Літературний сюжет. Особливості побудови сюжету в сценаріях	3		2	1	П.к. Творчий практикум	5/5
1.3.2. Сценарний, літературний та режисерський хід у сценарії.	3		2	1	П.к. Творчий практикум	5/5
1.3.3. Використання основних жанрів мистецтва в сценаріях.	3		2	1	П.к. Інтелектуально-розвиваючі вправи	5/5
1.3.4. Принцип добору та обробки документального матеріалу.	3		2	1	П.к. Інтелектуально-розвиваючі вправи	5/5
1.3.5. Театралізація та її використання в сценаріях.	3		2	1	П.к. Інтелектуально-розвиваючі вправи	5/5
1.3.6. Особливості ідейно-тематичного аналізу драматургії театралізованих масових форм.	3		2	1	П.к. Практична робота	5/5
Блок 4. Робота над інсценівкою.						
1.4.1. Інсценівка. Методика написання інсценівок на основі художнього матеріалу.	9	6	2	1	П.к. Практична робота	5/5
1.4.2. Практична робота по написанню та інсценізації байки, прозового твору.	3		2	1	Диференційний залік, захист практичної роботи.	20
Всього:	52	6	28	18		

Тематика творчого практикуму, розвитку образного мислення студентів

1. Створення сценарного етюду – 5 балів.
2. Створення сюжету та написання його по запропонованій темі – 5 балів.
Зробити драматургічний аналіз написаного.
3. Творчий щоденник, як сценарна скарбничка фахівця – 5 балів.
4. Асоціативний ряд – шлях до знаходження сценічної образності – 5 балів.
5. Монтаж в сценарній творчості (Підбір фактів, переказ фактів, обґрунтування фактів, композиційне об'єднання фактів).

Інтелектуально-розвиваючі вправи

1. Колективні імпровізації
(мозковий штурм, атака) – 5 балів.
2. Сценарна естафета – 5 балів
3. Пошук загального – 5 балів
4. Пошук аналогів – 5 балів.
5. Склади речення – 5 балів.
6. Буриме – 5 балів

Види та теми самостійної роботи

1. Самостійна робота з вивчення заданої теми, опрацювання домашнього завдання – 14 год.
2. Основні етапи розвитку драматургії і теорії драми – 2 год.
3. Особливості драматургії театралізованого масового дійства – 2 год.

Індивідуальні заняття – 6 годин

Теми:

- Підбір літературного твору для інсценування – 1 год.
- Ідейно-тематичний аналіз вибраного твору для інсценування – 1 год.
- Робота над образністю як естетичною основою інсценівки – 1 год.
- Робота над інсценуванням оповідання, розповіді – 1 год.

- Інсценування вірша, байки – 1 год.
- Інсценування казки – 1 год.

Додаткові роботи:

- Відвідування занять без пропусків – 5 балів.
- Наявність конспектів лекцій – 5 балів.
- Активність на уроках – 5 балів.

Трудомісткість модуля № 1

Теорія драми та особливості драматургії масових форм

Вид навантаження	Кількість	Бали	Сума
Поточний контроль	14	5	70
Творчий практикум	5	5	25
Інтелектуально-розвиваючі вправи	6	5	30
Самостійна робота	4	5	20
Індивідуальні заняття	6	5	30
Додаткові роботи	3	5	15
Всього			190

Рейтинг студента з дисципліни по модулю № 1 в балах

190–163 = “5”

162–106 = “4”

105–68 = “3”

67 <= “2”

ІІ КУРС, ІV СЕМЕСТР

Тематичний план модуля № 2. Монтаж – творчий метод сценариста

Назва розділу (модуля) теми (блоку)	Обсяг годин				Форми контролю знань	Оцінка в балах
	Всього	Індивідуальні	Практичні	Самостійна робота		
1	2	3	4	5	6	7
Блок 1. Монтаж і композиція, методика їх створення.						
2.1.1. Монтаж як основний метод створення сценарію, композиції.	4	1	2	1	П.к., творчий практикум	5/5
2.1.2. Принципи та прийоми монтажу.	3		2	1	П.к. Творчий практикум	5/5
2.1.3. Композиція, специфіка її структурної побудови.	3		2	1	П.к. Творчий практикум	5/5
2.1.4. Використання основних жанрів мистецтва в сценарії, композиції.	3		2	1	П.к. Творчий практикум	5/5
2.1.5. Створення поетичних монтажів.	6	1	2	3	П.к. Творчий практикум	5/5
2.1.6. Формування літературних, поетичних, літературно-музичних, театралізованих композицій.	5		2	3	Творчий практикум	5/5
Всього:	24	2	12	10		

Тематика творчого практикуму

1. Вправа “Монтаж”: із декількох розрізнених фактів, заміток, взятих із газет чи журналів, необхідно побудувати змістовний уривок.
2. Підібрати факти на довільно вибрану тему. Обґрунтувати вибір фактів.
3. Интерпретація зібраного матеріалу шляхом відбору, сполучення окремих частин.
4. Композиційне об’єднання фактів у драматургічній, логічній послідовності.
5. Використання різних видів монтажу в літературно-музичній композиції. Робота з формування різних видів композицій.

Самостійна робота:

1. Вивчення заданої теми. Опрацювання домашнього завдання – 6 год.
2. Написання сценарного плану літературно-музичної композиції – 2 год.
3. Написання сценарного плану поетичного монтажу – 2 год.

Індивідуальні заняття

1. Обробка документального і художнього матеріалу до композиції – 1 год.
2. Робота над поетичним монтажем – 1 год.

Додаткові роботи:

1. Відвідування занять без пропусків – 5 балів.
2. Наявність конспектів лекцій – 5 балів.
3. Активність на уроках – 5 балів.

Трудомісткість модуля № 2

Вид навантаження	Кількість	Бали	Сума
1	2	3	4
Поточний контроль		5	30
Творчий практикум.	5	5	25

Інтелектуально-розвиваючі вправи	5	5	25
Самостійна робота.	2	5	10
Індивідуальні заняття	2	5	10
Додаткові роботи	3	5	15
Усього:			115

Рейтинг студента по модулю № 2 в балах

115–99 – “5”

98–65 – “4”

65–42 – “3”

41 < – “2”

**Модуль № 3.
Драматургія концерту**

Назва розділу (модуля) теми (блоку)	Обсяг годин				Форми контролю знань	Оцінка в балах
	Всього	Індивідуальні	Практичні	Самостійна робота		
1	2	3	4	5	6	7
Блок 1. Специфіка створення різних видів концертних програм.						
3.1.1. Поняття “концерт”. Класифікація концертів.	3		2	1	Поточний контроль Творч. практикум	5/5
3.1.2. Складові елементи концертної програми. Специфіка побудови.	3		2	1	П.к. Практична робота	5/5
3.1.3. Номер – основа концерту. Жанрова природа номерів та прийоми їх театралізації.	3		2	1	П.к. Творчий практикум	5/5
3.1.4. Конферанс. Вимоги добору матеріалу до програми конферансу.	5		2	3	П.к. Практична робота. Опитування	5/5
3.1.5. Створення програми концерту, основаної на конферансі	5		2	3	П.к. Практична робота.	5/5
Блок 2. Театралізований концерт						
3.2.1. Ідейно-тематична спрямованість сценарію, тематичного концерту	3		2	1	П.к. Творчий практикум	5/5

3.2.2. Сюжетна основа сценарію театралізованого концерту.	3		2	1	П.к. Творчий практикум	5/5
3.2.3. Добір номерів згідно з ідейно-тематичною спрямованістю.	6	1	2	3	Творчий практикум Поточний контроль	5/5
3.2.4. Епізод або блочна система побудови сценарію театралізованого концерту.	4	1	2	1	Творчий практикум Поточний контроль	5/5
3.2.5. Розробка засобів емоційної виразності в сценарії концерту.	4	1	2	1	Творчий практикум Поточний контроль	5/5
3.2.6. Літературний запис сценарію. Захист сценарію.	4	1	2	1	Творчий практикум	5/5
Екзамен						
Всього:	43	4	22	17		

Тематика творчого практикуму

- Складання дивертисментної форми концертної програми.
- Розробити сценарне рішення концертного номеру.
- Написання конферансу до естрадної концертної програми.
- Робота над естрадною концертною програмою.
- Написання сценарного задуму тематичного концерту.
- Розробка сюжетної основи до театралізованого концерту.
- Розробка епізоду концертної програми.
- Запис концертної програми.

Індивідуальні заняття

- Обробка матеріалу та створення конферансу до театралізованої концертної програми – 1 год.
- Написання епізоду дивертисментної естрадної програми – 1 год.
- Створення сценарного задуму тематичного театралізованого концерту – 1 год.
- Робота з написання концертної програми – 1 год.

Самостійна робота студентів

- Самостійна робота з вивчення заданої теми – 14 годин.
- Опрацювання домашнього завдання.
- Композиція і специфіка її побудови – 1 година.
- Формування літературно-музичних театралізованих композицій – 1 година.
- Конферанс вимоги добору матеріалу до програми конферансу – 1 год.
- Утворення програми концерту, основаної на конферансі, – 1 год.
- Формування епізодів сценарію театралізованого концерту – 1 год.

Додаткові роботи

- Відвідування занять без пропусків – 5 балів.
- Наявність конспектів лекцій – 5 балів.
- Активність на уроках – 5 балів.

Трудомісткість модуля № 3

Вид навантаження	Кількість	Бали	Сума
I	2	3	4
Поточний контроль	7	5	35
Творчий практикум	8	5	40
Самостійна робота	5	5	25
Індивідуальні заняття	4	5	20
Додаткові роботи	3	5	15
Усього:			135

Рейтинг студента по модулю № 3 в балах

135–116 – “5”

115–76 – “4”

75–49 – “3”

48 < – “2”

ІІІ КУРС V СЕМЕСТР

Модуль № 4

Драматургія вечорів відпочинку і театралізованих розважальних програм

Назва розділу (модуля) теми (блоку)	Обсяг годин				Форми контролю знань	Оцінка в балах
	Всього	Індивідуальні	Практичні	Самостійна робота		
1	2	4	5	6	7	8
Блок 1. Вечори відпочинку, театралізовані розважальні програми						
4.1.1. Загальні особливості драматургії вечорів відпочинку і театралізованих розважальних програм.	3		2	1	Поточний контроль. Творчий практикум.	5/5
4.1.2. Особливості написання сценаріїв вечорів відпочинку (посиденьки, вечорниці, бали тощо). Жанрові різновиди та специфіка написання сценарію.	3		2	1	Поточний контроль. Творчий практикум.	5/5
4.1.3. Структурні елементи вечорів відпочинку.	3		2	1	Поточний контроль. Практична робота	5/5
4.1.4. Добір засобів ідейно-смисмової виразності.	4	1	2	1	Поточний контроль. Практична робота	5/5

4.1.5. Пізнавальні та розважальні елементи вечорів відпочинку.	4	1	2	1	Поточний контроль. Практична робота	5/5
4.1.6. Написання сценарій. Запис сценарій.	3		2	1	Практична робота	5/5
4.1.7. Театралізовані розважальні програми, специфіка побудови сценарію.	3		2	1	Творчий практикум. Поточний контроль	5/5
4.1.8. Сюжетна основа та виражальні засоби в сценаріях театралізованих програм.	4		2	2	Творчий практикум. Поточний контроль	5/5
4.1.9. Задум сценарію та створення розгорнутого сценарного плану.	5	1	2	2	Практична робота. Поточний контроль.	5/5
4.1.10. Створення художніх образів.	4	1	2	1	Практична робота. Поточний контроль.	5
4.1.11. Добір сценарного матеріалу та формування епізодів.	5	1	2	2	Практична робота. Поточний контроль.	5/5
4.1.12. Складання сценарію театралізованої розважальної програми.	5	1	2	2	Практична робота. Поточний контроль.	5/5
4.1.13. Літературний запис сценарію.	3		2	1	Практична робота. Поточний контроль.	5/5
4.1.14. Захист сценарію. Ідейно-тематичний аналіз.	3		2	1	Практична робота	5/5
Диференційний залік.						
Всього:	52	6	28	18		

Тематика творчого практикуму

- Формування задуму однієї з форм вечорів відпочинку.
- Підбір документального та художнього матеріалу. Аналіз вибраного матеріалу з позиції жанру, стилістики, задуму.
- Створення сценарного плану:
  - визначення основних фрагментів, створення архітектоніки.
- Формування епізодів:
  - ідейно-тематичне і художнє поєднання епізодів;
  - композиційна побудова епізодів, дійові особи в епізоді;
  - монтаж матеріалу в епізодах.
- Зведення епізодів в єдину композицію.

Самостійна робота студентів

- Вивчення заданої теми. Опрацювання домашнього завдання – 13 год.
- Добір художнього, документального матеріалу до тематичного вечора відпочинку – 1 год.
- Написання сценарію – 1 год.
- Сюжетна основа та виражальні засоби в сценаріях театралізованих розважальних програм – 1 год.
- Задум сценарію та створення розгорнутого сценарного плану – 1 год.
- Складання сценарію театралізованих розважальних програм – 1 год.

Індивідуальні заняття

- Пошук теми, ідеї, конфлікту, сценарно-режисерського ходу однієї з форм клубних вечорів відпочинку – 1 год.
- Обґрунтuvання вибору. Вивчення традицій – 1 год.
- Відбір підібраного матеріалу – 1 год.
- Ідейно-тематичне і художнє поєднання епізодів – 1 год.
- Монтаж матеріалу в епізодах – 1 год.
- Зведення епізодів в єдину композицію – 1 год.

Додаткові роботи.

1. Відвідування занять без пропусків – 5 балів.
2. Наявність конспектів лекцій – 5 балів.
3. Активність на уроках – 5 балів.

Трудомісткість модуля № 4

Вид навантаження	Кількість	Бали	Сума
1	2	3	4
Поточний контроль	12	5	60
Творчий практикум	5	5	25
Самостійна робота	5	5	25
Індивідуальні заняття	6	5	30
Додаткові роботи	3	5	15
Диференційний залік			25
Усього:			180

Рейтинг студента по модулю № 4 в балах

180–155 – “5”

154–118 – “4”

117–91 – “3”

90 < – “2”

ІІІ КУРС, VI СЕМЕСТР

Модуль № 5

Драматургія видовища, театралізованої вистави.

Назва розділу (модуля) теми (блоку)	Обсяг годин				Форми контролю знань	Оцінка в балах
	Всього	Індивідуальні	Практичні	Самостійна робота		
1	2	3	4	5	6	7
Блок 1. Театралізовані видовища, вистави.						
5.1.1. Специфіка драматургії театралізованих видовищ і вистав.	2		2		Поточний контроль, Творчий практикум	5/5
5.1.2. Актуальність задуму сценарію масового театралізованого видовища.	3		2	1	Поточний контроль, Практикум	5/5
5.1.3. Специфіка конфлікту в сценарії масового театралізованого заходу.	4		2	2	Поточний контроль, Практична робота	5/5
5.1.4. Прийом і подачі документального (фактичного) матеріалу в сценарії.	3		2	1	Поточний контроль, Практична робота	5/5
5.1.5. Принципи використання художнього матеріалу в сценарії масового заходу.	4		2	2	Поточний контроль, Практична робота	5/5

5.1.6. Своєрідність формування епізодів, блоків, фрагментів у сценарії театралізованого видовища.	4	1	2	1	Практична робота Поточний контроль.	5/5
5.1.7. Монтаж епізодів у сценарії театралізованого масового видовища.	5	1	2	2	Творчий практикум. Поточний контроль	5/5
5.1.8. Прийоми театралізації у сценарії театралізованого видовища.	4	1	2	1	Творчий практикум. Поточний контроль	5/5
5.1.9. Літературний запис сценарію.	3		2	1	Практична робота	5/5
5.1.10. Захист сценарію.	3		2	1	Практична робота	5/5
Всього:	35	3	20	12		

Тематика творчого практикуму

1. Аналітичний огляд сценаріїв театралізованих видовищ.
2. Формування задуму. Пошук теми, ідеї, проблеми.
3. Визначення сюжету та подійного ряду сценаріїв.

Самостійна робота студентів

1. Самостійна робота з вивчення заданої теми. Опрацювання практичної роботи – 10 год.
2. Добір ідейно-емоційних засобів виразності – 1 год.
3. Обробка засобів ідейно-емоційних засобів виразності – 1 год.

Індивідуальні заняття

1. Підбір матеріалу. Робота над епізодом – 1 год.
2. Розробка драматургії номера – 1 год.
3. Логічне та емоційне об'єднання епізодів – 1 год.

Додаткові роботи

4. Відвідування занять без пропусків – 5 балів.
5. Наявність конспектів-лекцій – 5 балів.
6. Активність на уроках – 5 балів.

Трудомісткість модуля № 5

Вид навантаження	Кількість	Бали	Сума
1	2	3	4
Поточний контроль	10	5	50
Творчий практикум	5	5	25
Самостійна робота	3	5	15
Індивідуальні заняття	3	5	15
Додаткові роботи	3	5	15
Усього:			120

Рейтинг студента по модулю № 5 в балах

- 120–103 – “5”
 102–67 – “4”
 66–34 – “3”
 33 < – “2”

Модуль № 6
Художньо-публіцистична вистава

Назва розділу (модуля) теми (блоку)	Обсяг годин				Форми контролю знань	Оцінка в балах
	Всього	Індивідуальні	Практичні	Самостійна робота		
1	2	3	4	5	6	7

Блок 1. Драматургія художньо-публіцистичної вистави.

6.1.1. Генезис та специфіка створення сценаріїв художньо-публіцистичних вистав.	3		2	1	Поточний контроль	5/5
6.1.2. Публіцистика – основа вистави. Проблеми позитивного та негативного у виставі.	3		2	1	Поточний контроль. Практикум	5/5
6.1.3. Обробка документального матеріалу.	5	1	2	2	Поточний контроль. Практична робота	5/5
6.1.4. Формування проблеми та її сценарне вирішення. Факт – задум – вирішення	5	1	2	2	Поточний контроль. Практична робота	5/5
6.1.5. Структура побудови сценарію. Добір ідейно-емоційних засобів виразності.	5	1	2	2	Поточний контроль. Практична робота	5/5

6.1.6. Побудова композиції сценарію та його літературна обробка.	3		2	1	П.к. Практична робота	5/5
6.1.7. Ідейно-тематичний аналіз сценарію, захист.	3		2	1	Творчий практикум. Поточний контроль	5/5
Всього:	27	3	14	10	Екзамен	

Тематика творчого практикуму

1. Аналітичний огляд сценаріїв театралізованих видовищ.
2. Формування задуму. Пошук теми, ідеї, проблеми.
3. Визначення сюжету та подійного ряду в сценарії.
4. Жанрове і стилеве поєднання номера. Використання сценарного ходу.
5. Сценарна розробка театралізованої пісні, вірша.
6. Робота над театралізацією факту.

Самостійна робота

1. Самостійна робота по вивченню заданої теми. Опрацювання домашнього завдання – 14 год.
2. Вивчення та підбір художнього і документального матеріалу – 1 год.
3. Визначення політичного та історичного аспекту часу. Позиція і авторська тенденція – 1 год.
4. Пропорційність позитивного та негативного в сценарії – 1 год.
5. Добір ідейно-емоційних засобів виразності.
6. Обробка документального матеріалу – 1 год.
7. Обробка художнього матеріалу – 1 год.
8. Створення епізоду сценарію – 1 год.

Індивідуальні заняття

1. Епізод. Визначення основних частин – 1 год.
2. Розробка драматургії епізоду – 1 год.
3. Літературний запис сценарію – 1 год.

Додаткові роботи

1. Відвідування занять без пропусків – 5 балів.
2. Наявність конспектів лекцій – 5 балів.
3. Активність на уроках – 5 балів.

Трудомісткість модуля № 6

Вид навантаження	Кількість	Бали	Сума
1	2	3	4
Поточний контроль	6	5	30
Творчий практикум	6	5	30
Самостійна робота	4	5	20
Індивідуальні заняття	3	5	15
Додаткові роботи	3	5	15
Екзамен.			25
Усього:			155

Рейтинг студента по модулю № 6 в балах

155–133 – “5”
 132–87 – “4”
 86–44 – “3”
 43 < – “2”

IV КУРС, 7 СЕМЕСТР

Модуль № 7

Драматургія народних обрядів, традицій, гулянь

Назва розділу (модуля) теми (блоку)	Обсяг годин				Форми контролю знань	Оцінка в балах
	Всього	Індивідуальні	Практичні	Самостійна робота		
1	2	3	4	5	6	7
Блок 1. Специфіка фольклорної драматургії.						
7.1.1. Традиції, звичаї та обряди, їх роль у розвитку народного мистецтва.	2		2		Поточний контроль Творчий практикум	5/5
7.1.2. Структурні елементи обряду традиції народного гуляння у фольклорному дійстві.	3		2	1	Поточний контроль Практикум	5/5
7.1.3. Розробка складових частин сценарію.	4	1	2	1	Поточний контроль Практична робота	5/5
7.1.4. Особливості побудови конфлікту у фольклорній драматургії.	5	1	2	2	Поточний контроль Практична робота	5/5

7.1.5. Функції сценарно-режисерського ходу.	3	2	1	Поточний контроль. Практична робота	5/5
7.1.6. Розробка образно-емоційних виражальних засобів у сценарії.	5	1	2	2	Творчий практикум. Поточний контроль
7.1.7. Створення цілісної драматургії фольклорного дійства.	5	1	2	2	Творчий практикум. Поточний контроль
7.1.8. Захист практичної розробки сценарію.	2		2		Поточний контроль.
Всього:	29	4	16	9	

Тематика творчого практикуму

1. Аналітичний огляд сценаріїв фольклорно-обрядових дійств.
2. Створення сценарного задуму.
3. Розробка драматургії обрядового дійства.
4. Робота над фрагментом фольклорного дійства.

Самостійна робота

2. Самостійна робота з вивчення заданої теми. Опрацювання домашнього завдання – 7 год.
3. Заявка задуму дипломного проекту – 1 год.
4. Написання розробки концепції проблеми сценарію дипломної роботи. Сценарний план – 1 год.
5. Робота над засобами ідейно-емоційної виразності – 1 год.

Індивідуальні заняття

1. Розробка сценарно-сюжетного ходу фольклорно-обрядового дійства – 1 год.
2. Визначення подійного ряду в сценарії. Фабула – 1 год.
3. Літературний запис сценарію – 1 год.

Трудомісткість модуля № 7

Вид навантаження	Кількість	Бали	Сума
1	2	3	4
Поточний контроль	7	5	35
Творчий практикум	6	5	30
Самостійна робота	4	5	20
Індивідуальні заняття	3	5	15
Додаткові роботи	3	5	15
Усього:			115

Рейтинг студента по модулю № 7 в балах

- 115–99 – “5”
 98–65 – “4”
 64–33 – “3”
 32 < – “2”

Модуль № 8.

Драматургія інноваційних форм театралізованих видовищ

Назва розділу (модуля) теми (блоку)	Обсяг годин				Форми контролю знань	Оцінка в балах
	Всього	Індивідуальні	Практичні	Самостійна робота		
1	2	3	4	5	6	7
Блок 1. Методика написання сценаріїв інноваційних форм театралізованих видовищ.						
8.1.1. Принципи створення сценаріїв різних інноваційних форм (ревю, марафон, кліп, кафе-театр тощо).	4	1	2	1	Поточний контроль. Творчий практикум	5/5
8.1.2. Структурні елементи інноваційних форм театралізованих видовищ та їх особливості.	4		2	2	Поточний контроль. Практикум	5/5
8.1.3. Сценарна розробка окремих частин сценаріїв. Робота з художнім матеріалом, розробка художніх образів.	5	1	2	2	Поточний контроль. Практична робота	5/5
8.1.5. Пошуки яскравого сюжету для сценарію видовища.	3		2	1	Поточний контроль. Практична робота	5/5
8.1.6. Актуальність тематики видовища та своєрідність її подачі у сценарії.	3		2	1	Практична робота	5/5

8.1.7. Робота над образно-емоційними засобами виразності у сценарії. Формування сценарію, захист.	4	2	2	Творчий практикум. Поточний контроль	5/5
				Диференційний залік	
Всього:	23	2	12	9	

Тематика творчого практикуму

- Аналітичний огляд сценаріїв різних інноваційних форм.
- Розробка драматургії однієї з інноваційних форм.
- Створення сценарного задуму рекламного кліпу.
- Драматургічна розробка епізоду інноваційної форми.
- Робота над сценарієм.

Самостійна робота

- Самостійна робота з вивчення заданої теми. Опрацювання домашнього завдання – 6 год.
- Робота над епізодом дипломного сценарію – 1 год.
- Монтаж та композиційне поєднання сценарного матеріалу – 1 год.
- Оформлення сценарію – 1 год.

Індивідуальні заняття

- Підбір засобів ідейно-емоційної виразності до однієї з інноваційних форм масових видовищ – 1 год.
- Художні рішення сучасних ділових проблем у сценаріях інноваційних форм. Практична розробка – 1 год.
- Розробка окремого епізоду сценарію – 1 год.

Додаткові роботи

- Відвідування занять без пропусків – 5 балів.
- Наявність конспектів лекцій – 5 балів.
- Активність на уроках – 5 балів.

Трудомісткість модуля № 8

Вид навантаження	Кількість	Бали	Сума
1	2	3	4
Поточний контроль	17	5	85
Творчий практикум	5	5	25
Самостійна робота	5	5	25
Індивідуальні заняття	6	5	30

Додаткові роботи	3	5	15
Диференційний залік			25
Усього:			205

Рейтинг студента по модулю № 7–8 в балах

205–176 – “5”
175–115 – “4”
114–58 – “3”
57 < – “2”

IV КУРС, 8 СЕМЕСТР

**Модуль № 9
Драматургія масового свята**

Назва розділу (модуля) теми (блоку)	Обсяг годин				Форми контролю знань	Оцінка в балах
	Всього	Індивідуальні	Практичні	Самостійна робота		
I	2	3	4	5	6	7

Блок 1. Методика написання сценарію театралізованого свята.

9.1.1. Генезис та модифікація драматургії масових свят. Жанрові різновиди.	3		2	1	Поточний контроль. Творчий практикум	5/5
9.1.2. Особливості драматургії кожного з різновидів.	3		2	1	Поточний контроль. Практикум	5/5
9.1.3. Основні складові частини масового свята, їх розробка.	4	1	2	1	Поточний контроль. Практична робота	5/5
9.1.4. Створення задуму розгорнутого сценарного плану свята.	4	1	2	1	Поточний контроль. Практична робота	5/5
9.1.5. Розробка драматургії тематичної частини свята.	4	1	2	1	Поточний контроль. Практична робота	5/5

9.1.6. Розробка драматургії театралізованої частини свята.	5	1	2	2	Практична робота	5/5
9.1.7. Розробка драматургії розважальної частини свята.	5	1	2	2	Творчий практикум. Поточний контроль	5/5
9.1.8. Основні закономірності поєднання елементів масового свята в цілісну драматургію.	3	1	2		Творчий практикум. Поточний контроль	5/5
9.1.9. Розробка та композиція окремих епізодів.	3		2	1	Практична робота	5/5
9.1.10. Літературний запис оформлення сценарію.	3		2	1	Практична робота	5
9.1.11. Повторення пройденого курсу.	3		2	1	Практична робота	5
9.1.12. Консультація до екзамену.	3		2	1		
Екзамен						
Всього:	42	6	24	12		

Тематика творчого практикуму

1. Аналітичний огляд сценарію масових свят.
2. Створення сценарного задуму меморіального свята.
3. Створення сценарного задуму професійного свята.
4. Створення сценарного задуму дитячого свята.
5. Створення родинно-побутового свята.
6. Розробка засобів ідейно-емоційної виразності.

Самостійна робота

1. Опанування заданого матеріалу. Практична робота – 12 год.
2. Створення задуму розгорнутого сценарного плану масового свята – 1 год.
3. Основні закономірності поєднання елементів масового свята у цілісну драматургію – 1 год.
4. Розробка драматургії складових частин масового свята – 1 год.
5. Літературне оформлення сценарію масового свята – 1 год.

Індивідуальні заняття

1. Розробка сценарно-сюжетного ходу свята – 1 год.
2. Визначення подійного ряду в сценаріях свят – 1 год.
3. Обробка художнього матеріалу до сценарію молодіжного свята – 1 год.
4. Обробка документального матеріалу – 1 год.
5. Драматургія недраматургічних творів – 1 год.
6. Композиційна побудова частин свята – 1 год.

Додаткові заняття.

1. Відвідування занять без пропусків – 5 балів.
2. Наявність конспектів лекцій – 5 балів.
3. Активність на уроках – 5 балів.

Трудомісткість модуля № 9

Форми контролю	Кількість	Бали	Сума
1	2	3	4
Поточний контроль	12	5	60
Творчий практикум	6	5	30

Самостійна робота	2	5	10
Індивідуальні заняття	6	5	30
Додаткові роботи	3	5	15
Екзамен			25
Усього:			170

Рейтинг студента по модулю № 9 в балах

170–146 – “5”

145–96 – “4”

95–48 – “3”

47 < – “2”

ЛІТЕРАТУРА

1. Баканурський А. Г. Антиклерикальні традиції українського фольклору. – К.: Знання, 1983
2. Багин В. Выразительные средства клубной работы. – М.: Сов. Россия, 1983
3. Владимиров Е. С. Действие в драме. – Л., 1972
4. Воропай О. Звичаї нашого народу. – К.: Мистецтво, 1994
5. Генкин Д. М. Массовые праздники. – М.: Просвещение, 1975
6. Генкин Д. М., Конович А. Сценарное мастерство культпросветработника. – М.: Сов. Россия, 1984
7. Галети А. Искусство театрализованных представлений. – М.: Сов. Россия, 1988
8. Докутович В. Загадки малой драматургии. – М.: Просвещение, 1988
9. Клитин С. С. Естрада. Проблемы теории, истории и методики. – М.: Сов. Россия, 1981
10. Катышева Д. Н. Литературный монтаж. – М.: Искусство, 1976
11. Литературные композиции. Б-ка “В помощь худ. сам.”. – М.: Сов. Россия, 1986
12. Лубенская К. Мастерство литературной композиции в искусстве художественного слова. – М.: Сов. Россия, 1988
13. Марков О. И. Сценарно-режиссерские основы художественно-педагогической деятельности клуба. – М.: Просвещение, 1988
14. Маршак И. И. Кто придумал вечер? – М.: Сов. Россия, 1985
15. Маршак И. И. Клубный сценарий. – М.: Профиздат, 1975
16. Марганин Н. М. Музыка в театрализованном представлении. – М.: Сов. Россия, 1981
17. Мазаев А. И. Праздник как социально-художественное явление. – М.: Наука, 1978
18. Рубб А. Пока занавес закрыт. – М.: Сов. Россия, 1987
19. Скуратівський В. Берегиня. – К.: Мистецтво, 1992
20. Скуратівський В. Святвечір. – К.: Перлина, 1994
21. Соколова В. К. Весенне-летние календарные обряды русских, украинцев, белорусов. – М.: Наука, 1979

22. Самойленко В. М. Массовые музыкальные представления. Театрализованный концерт. – М.: Музыка, 1989
23. Туманов И. М. Режиссура массового праздника и театрализованного концерта. – М.: Просвещение, 1978
24. Чечетин А. И. Основы драматургии театрализованных представлений. – М.: Просвещение, 1981
25. Шапировский Э. Конферанс и конферансье. – М.: Искусство, 1970
26. Шарове И. Г. Режиссура эстрады и массовых представлений. – М.: Просвещение, 1981
27. Юнаковский В. С. Сценарное мастерство. – М.: ВГТК, 1974